

[Elsø-Merete Ross.]

i styrelsen. 10 bistandskonsulenter er der allerede bevilget penge til, men jeg tror, der kræves mere personale, og går ud fra, at udgifterne dertil er inkluderet i stigningen i de årlige beløb.

En anden ting, der også må bruges penge til, selv om det er en beskeden post i den store sammenhæng, er oplysningsarbejdet herhjemme. U-landsarbejdet er en del af dansk udenrigspolitik, og det er vigtigt, at hele befolkningen får oplysning om arbejdets art og betydning, så de forstår, hvorfor der af deres skatter anvendes stigende beløb til dette formål.

Men selv forøgede bidrag på de her omtalte poster ville vel næppe bringe os op på den ene procent ret meget før end efter regeringens forslag. Ambassadør Thorp og også professor Nyboe Andersen oplyste på u-landsrådets møde, at IDA måtte ophøre med sin långivning, fordi dens ressourcer var opbrugt. Såvidt jeg kan se af budgetopstillingen, vil vort bidrag til IDA først blive sat op fra 1970; men IDA er i en akut krisesituation, og IDAs øverste chef siger, at selv en kortvarig afbrydelse af IDAs lånetilsagn vil kunne gøre uoprettelig skade. Sverige har tilbudt et nyt stort ekstrabidrag over en 5-årig periode, og også Norge lægger vægt på øgede bidrag til IDA.

Den 1. marts appellerede jeg både til minister Hans Sølvhøj og til finansministeren om et ekstra bidrag til IDA, men desværre ser jeg ingen øjeblikkelig forhøjelse af posten under multilateral finansiel bistand. Hvis man vil forsøge at fremskynde 1 pct.-målet, var der her en post, der uden administrative vanskeligheder kunne forøges ganske betydeligt. Jeg er naturligvis enig i, at det ville være meningsløst, blot for at nå et mål som 1 pct., at bevilge penge, som ikke havde chance for at blive effektivt udnyttet, fordi projekterne ikke blev tilstrækkelig grundigt udarbejdet. Men IDA har projekterne, og da IDA regnes for at være en af de mest effektive organisationer, ville det ikke være betænkeligt ad denne vej at forhøje vor bistandsindsats betydeligt med et ekstra beløb over få år i lighed med Sveriges.

Selv om jeg er klar over den bilaterale hjælps fordel ved løsning af visse opgaver, mener jeg stadig, at den multilaterale hjælp

gennem de store internationale organisationer med deres større globale erfaring er så betydningsfuld, at jeg ikke ville have noget imod, at en større procentdel end antallet gik til denne form for bistand. Ministeren siger, at eventuelle bidrag til IDA ud over de planlagte må påregnes først at komme til udbetaling 2-3 år efter, at vi giver tilsagn. IDA må nu ophøre med sin långivning, fordi midlerne er opbrugt. Hvis vi så i dag lagde et vist antal millioner i den tomme kasse, kan de så virkelig ikke bruges før om flere år? Det virker ikke umiddelbart indlysende på mig.

Ministeren siger, at man kun højst usikkert kan skønne over de private kapitaloverførsler, men opfører dem alligevel som stigende med 15 mill. kr. fra 1969 og når derved frem til 100 mill. i 1972. Jeg synes i høj grad, man gennem offentlig indsats skal opmuntre den private sektor til investering i u-lande, og det gør vi jo også gennem forskellige ordninger, bl. a. gennem det nye industrialiseringsfond. Men i betragtning af usikkerheden vil jeg som tidligere hævde, at det eneste, vi virkelig har indflydelse på, er de statslige bidrag, og derfor er det dem, vi må satse på at få op på 1 pct. Det er på ingen måde en nedvurdering af den private bistand — som ministeren advarede imod, sidst vi drøftede det. Selv om nogle internationale organisationer stadig beregner på grundlag af private og statslige investeringer, og selv om det er den beregningsform, der ligger til grund for resolutionen i FN, må det være rimeligt at arbejde for kun at tage de statslige investeringer i betragtning. Jeg minder endnu en gang om, at ambassadør Thorp på rådsmødet i februar udtrykkelig sagde, at det, som DAC så på, var regeringens egne bidrag. Hvis der var privat kapitaleksport fra et land, så havde det land simpelt hen „good luck“, sagde ambassadøren, og det var ikke det, man så på i DAC.

I dag tager vi stilling til den økonomiske ramme for u-landsbistanden et vist antal år frem i tiden, og vi har fået en opstilling over, hvordan regeringen tænker midlerne fordelt over de 4 bistandskategorier. Om denne fordeling er den mest hensigtsmæssige, kan jeg ikke afgøre. Formålet med bistanden er at øge den økonomiske vækst i de lande, vi hjælper — eller rettere samarbejder med,